

PERŽVALGA.

— „Saltinis“ (Nr. 27) iš kur pastvėrė žinutę, jog Rusijos žmonės pradeda grįžti iš Amerikos buriais: Teip rašo: „Peraitą savaitę per Suomiją sugrįžo iš Amerikos 358 išeiviai. Didžiuma iš jų neseniai išvažiavusieji; jie niekur negavo darbo, išleido visus savo pinigus ir turėjo grįžti. — Per Liepoją sugrįžo apie 400 išeivių“.

— Curo valdžia užsėdo dabar jau ir ant lekštesnių Lietuvos laikraščių. Teip, Rygoje policija konfiskavo 5 ir 6 NN „Juokdario“. Vilniuje sukonfiskavo 24 N. „Lietuvos Ukininko“, už atspauzdinimą straipsnio: „Dumos nebėra“; ant laimės policija atėjo tuomet, kada laikraštis skaityto joms jau buvo išsiuntinėtas; todėl tik keletą desėtkų egz. tesurado. Knygynuose policija irgi išjieškojo „L. U-ko“. Kaune net ant „Nedeldienio Skaitymų“ gubernatorius uždėjo kankintinio vainikėlių — paskyrė 100 rublių hausmė už patalpinimą N. 23-čiame straipsnio „Šis-tas apie žemės klausimą“. — Tas veičia su prasti, kad esą valdžios politika tebėra pastebėtina akla, — ji dabar jema smaugt net ir tuos, kurie jam padėjo smaugt revoliuciją!..

— „Liet. Ukininko“ 25 amerik., redakcijos atsakymuose pokelissyk paminėta, kad „Vilniaus Žinios“ pradės eiti ir kad net tulus rankraščius (nesuvertotus) į „V. Ž.“ redakciją jau perdavinėja.

— „Nedeldienio Skaitymuose“ yra sumanymas atgaivinti Lietuvoje vienuolynus (klioštorius). Atgaivinti, matytis, rengiasi ne ant juokų, nes jau ir vienuolynams įstatymai buk esą rengiami. Sumanytojai tą darą Lietuvos naudai, nes iš vienuolynų išeisiam geri ir pigūs vidutinių mokyklų mokytojai — tai vienuoliai (zokoninkai). Pakol kas tų vienuolių lietu-

vių esą tiktai keletas kur ten užsieniuose, todėl sumanytojai ketina gabenti į Lietuvą vienuolius svetimtaučius, išmokiti juos lietuvių kalbos, o tie jau tada mokys lietuvius to, ko nuo jų išmoko. Vadinasi, šėdien arklis veš vežimą, rytoj vežimas arklį. Mūsų „Katalikas“ (Nr. 28) gana protingai iš pradžių patėmija. Sako: „Kad Lietuvai reikalingi pigūs ir geri mokytojai, neužginama, bet nenorėkime turėti tokius vienuolius, kokie seniau Lietuvoje buvo. Seniau vienuoliai buvo pigūs, bet jų ir mokslas nė kiek nebuvo brangesnis. Jie mokinius išmokindavo tik melstis ir daugiau nieko, tuomet tarpu šėdien draugijai reikalingas ant kožno žingsnio ir svietiškas mokslas. Juk da turime daug senovės lietuvių kunigų, kurie pasak senių pasakų, už 15 rub. yra baigę mokslą ir į kunigus išventinti. O ką jie žino? Moka tik lotyniškai skaityti!“ Paskiaus „Katalikas“, priminęs, kad vienuolių užlaikymo kaštai gultų ant visuomenės, greitai susizgrimba ir tuojaus pasiteisina, kad jis abelnai nieko prieš pačius vienuolius neturįs, tiktai norįs, kad būtų teip padaryta, „kad vilkas būtų sotus ir oška čiela“. Matyt, vilkais jis vadina vienuolius, o oška — visuomenę. Kaip vienok tuos „vilkus“ pasotint, jis nebeužbaigia. Mėsą tą padarysim: vilkai tarp oškų visai nereikalingi. Mokslui šėdien nebe vienuolynai reikalingi, bet gimnazijos, institutai ir universitetai. Oška — visuomenė, galės sau tūnai protopasemt, kaip nuo vilkų apsigint. Tik reikia laisvės.

— Rašo „Liet. Kurjeras“, jog neseniai Vilniuje apie 10 ginkluotų vyrų įėjo Rommo spaustuvėn, užsklandė visas išėigas ir revolveriais prigruvojė esantiems darbininkams kad tylėtų, prisispauzdinę daugybę revoliucijinių atsi-

šaukimų, prasišalino. Pirožnikovo spaustuvėje dar drąsesni pasirodė, nes norėjo čiela knygutę atsispaudzint. Ne galėjo tiktai delto, kad savininkas papiovė nuo motoro elektrines vielas (dratas).

— Mums rašo iš Vilniaus ištikima ypata sekančiai: „Birželio 27 sujėmė čionai 50 žmonių: darbininkų, inteligentų ir teip įvairių „nužiurėtų“ ypatų. Kratų esti kas nakt po 10 ir 20. Baisiai valdžia darbuojasi, mat rinkimai nebetol. Oras teip prislėgtas visokiomis represijomis, teip suerzinti žmonės, kad sunku ir apsakyt. Ant Lietuvos socialdemokratų ypatingai užsėdo. Slapti valdžios agentai atvirai giriasi, kad sužinoję tąs ypatas, kurios prigulį į centro komitetą, kur jie laikę susirinkimus ir kas dalyvavę. Jeigu tas būtų tiesa, tai matytis, kad tarpe jų pačių buvo įsigyvenęs provokatorius...“

— „Darb. Vilties“ 27 N. yra parašytas straisnelis „Atsakykite!“ Pasirašęs po juomi „T. M. D. sąnarys, Himnus“ karštai ir rusčiai šaukia į „T. M. Dr.“ vadovus, sakydamas: „Kur dingojos (T. M. D.) vadovai? Kodėl nieks nieko neveikia? Kur vyriausis jos vadovas, pirmėdis, kuris T. M. D. rėdo, kodėl nieko nepraneša jos draugams? Kur dingojos ir kiti jos komiteto sąnariai? Ką mės turime veikti sąnariai, jeigu negirdėti paties komiteto?... Argi jums, vadovai, būtų gražu, kad jums bevadovaujant T. M. D. turėtų numirti?... Argi bus verta kaipo viršininkams atiduoti jums garbę už tai, kad tylėjote?... Pradėkite ką dirbti arba atsisakykite“. — Kas galėtų nepripažint tokio balso už teisingą? Jis dar nė pusės nepasako, kas reikėtų pasakyt. Ir ištikro, kurgi jie? Pora metų atgal aimanavo tie „jie“, kad T. M. D. arda kokios ten ypatos, kad laikraščiai nepa-

remią ir kitokius nebutniekius plepėjo. Šėdien jie patįs marina tą vieną iš pažangesnių draugystelę pasišventusiu tylijimu.

— Praėjusią savaitę Amerikos valdžia išsiuntė Atlantiškąjį laivyną į Tykųjį Okeaną. Toks netikėtas valdžios žingsnis davė progą kalboms, jog tarpe Amerikos ir Japonijos kils karė. Ištikro, į karę labai panašu. Bet kaltybė gula ant Amerikos valdovų: nesi-stengė Kalifornijos yankių kvailumo apžiabot, nenorėjo apgint ten gyvenančius japoniečius nuo įdukusių amerikonių persekiojimo. Japonija priversta buvo apie savo išeivių nepaliečiamybę ištart keletą rusčių žodžių. Ir ot Ruzveltas įsiseidė, — išsiuntė laivyną. Laivynas nedaleis Japonijai savo išeivius apgint, kuriuos amerikoniai Kalifornijoje skerdžia ir guja laukan. Iš visos Amerikos pasipylė prieš Ruzveltą protestai už nesi-stengimą svetimtaučių apgint, bet provokavimą bereikalingos karės, — ir dar laike Haagos sątaikos kongreso, kurį pats Ruzvelts teip kelia. Lietuviai susirinkimuose irgi privalo protestus padaryt: tą spiria netiktai žmoniškumo pareigos, bet ir mūsų, kaipo tokių pat ateivių padėjimas.

— Ikšioliai Amerikoje nevalia buvo siuntinėti tam tikrų krasos kortelių, kur ant vienos pusės yra koks paveikslėlis, o kita perdalijta adrisui ir pačiam laišku (Europoje tas vartojasi jau seniai). Jeigu kas tokią kortelę čia Amerikoje kam nusiųsdavo, tai pajėmėjas turėdavo už ją dvigubai, kaip laiškas kaštuoja, užmokėti. Dabar gi ir Amerikos krasos žinyba priėmė tą kortelių siuntinėjimą. Padavadijimas įeis veikmėn nuo 1 rugpiučio, š. m. Net ir popieros šmotelis galima bus daklijuot prie korėles.

— *Ateivystė Amerikon.* Nuo 30 birželio, 1906, iki 1 liepos 1907, ateivių į Suvienytas Valstijas atkeliavo 1,004,806: vyrų 722,730; moterių 282,076. Tad bus daugiau už praėjusius metus ant 124,213.

Sugrąžinta atgal tapo 6752 (vyrų 5266, moterių 1486). Idijotų (puspročių) 24, visai pakvailusių 167, pavargėlių 4064, turinčių limpančias ligas 1456, suderėtų darbininkų 615. Priegtam sugrąžinta atgal 656 žmonės, kurie jau išgyveno Suv. Valstijose iki 3 metų, bet buvo patekę į kalėjimus ar pavargėlių namus.

Neminint augščiau einančio skaitliaus dar atkeliavo 111,539 ne-ateivių, kurie nukeliavo į Kanadą ir Meksiką, ir 146,815 Suv. Valstijų ukėsy. Viso iš užmarės atkeliavo 1,269,863.

Iš Austro-Vengrijos atkeliavo 292,985; daugiau už praėjusius metus 39,166.

Iš Italijos 267,078; daugiau ant 12,840.

Iš Maskolijos 192,736; daugiau ant 29,420.

Iš Vokietijos 31,201.

Iš Šveicarijos 3586.

Iš Lietuvos.

Vilnius Lukiškių kalėjimas. Nespėjo dar senoji zaizda sugyti mūsų širdyse, kaip vėl ją skaudžiai palietė. Mėnuo atgal pasikorė politiškas Masiulevičius, kurį kaltino už agitaciją Švenčionių pavieta. Gegužio 5 d. pasikorė vėl kriminališkas; kitą jo draugą, kuris kartu sėdėjo, pusgyvį nuo virvės nuėmė. Tai — vis kalėjimo tvarkos aukos. Minėtasis kalinys buvo mėginęs bėgti, bet jį sugavo, smarkiai sumušė ir įdėjo į tamsiąją: čia jis už kelių dienų ir pasidarė sau galą. Kiti kaliniai buvo pradėję tarties badauti, išlėjus savo reikalavimus — geresnio valgio, ilgesnio pasivaikščiojimo, žmoniškesnio

apsiėjimo ir tt. Tečiaus didelė dalis nesutiko: ji sakė, kad jėgos reikalingos tolimesniai kovai. Kriminališkieji teip pat tarėsi eiti išvieno, bet ne susitarė: truksta jiems vienybės ir susipratimo. Be to, šil tos pavasario dienos — dabar ir teip sunku kentėti, badavimas gi tokiam laikui labai susilpnintų žmogų ir ant sveikatos atsilieptų...

Skuodas (Telšių pav.). Isprauninko belaukiant. „Baltasis“ jomarkas (pravada). Žmonės buriais eina, važiuoja, kas į jomarką, kas į bažnyčią. Visi ramūs, linksmi. Įvažiuojame į miestelį. Čia kažin kas nepaprasta. Raiti urėdninkai, sargybiniai su nagaikoms. Vairinėja, stumdo, lupa žmones, arklius. — „Kame dalykas?“ — klausiu vieno. — Isprauninko laukia“ — gaunu atsakymą. Ir teip visą atlaidų dieną nagaikos švilpė, keiksmo rusiškieji žodžiai skambėjo, kolei isprauninkas atvažiuavo... žmonėms jau išsiskirsčius namon.

Lygumai (Šiaulių pav.). Lygumų sargybiniai pradėjo iš ubagų pinigus atimti. Sargybinis Vasiljevas, iš Armanaičių eidamas, sutiko Žilinską, į savo kiemą įvažiuojantį. Sumanė, kad tai vagis; mat, jį pamatęs, į kiemą įsuko. Nutvėrė jį ir dviejų rublių reikalavo. Nors Strabinską paliudijo, kad jis to paties sodžiaus žmogus, bet Vasiljevas netikėjo, vedėsi jį į lauką, gaudino vesiąs prie urėdninko ir vis pinigų prašė; mažai matęs senelis bijojo, kad į mišką nuvedęs, nepaklaidytų ir norėjo dvi grivini duot, bet, neprimatydamas, tik kapeiką padavė... Sargybinis supyko, iš senelio su visu kapeikiu pinigus ištraukė ir sau sveikas nukeliavo.

Joniškėlis (Panev. pav.). *Siutas užėjo...* Vieną nedėl-

dienį, pavakarį atbildejo, atpiškėjo pristovas su dviem sargybiniais. Puola aludėn; rado kelis žmones begeriančius, vieną apdaužė. Išgirdę miestelyj dainuojant, šoko ten, manydami ką sučiupsią. Pasiautę kiek, išsidangino vėl. Žmonės kalbėjo, kad tai karo metas Lietuvoj veikia.

Stirniškiai (Vilkav. pav.). Gegužio 22 d. naktį, 9 sargybiniai važinėjo, kratas darydami. Iškrėtė Zerkaucką, Šarpalių, — rado pas jį seną šautuvą. Iš ten nuvažiuo pas Pacenkienę, kur buvo vestuvės. Vestuvininkai dar tebe miegojo: visus iškratė, atrado tik vieną „Skardo“ numerį. Suėmė Šarpalių, išsivežė į Vilkaviškį. Dabar jam paskirta 3 mėnesiai kalėjimo.

Skuodas (Telšių pav.). *Krasos cenzoriai.* Krasos (pačto) valdininkai atplėšė du siuntinių: vieną į Kelmę, kitą — į Tauragę. Radę tenai 19 jį „Skardo“ numerį, konfiskavo.

Anykščiai (Ukm. pav.). *Nesumanus šnipas.* Čia yra valdzios atsiųstas šnipas. Tai tikras, bet kvailas šnipas. Žmonės tuojau suprato, kas jis per ženas. Pabus miestelyj kelias minutes, tuojau drožia sau namon, permaino rubus ir vėl ateina. Žmonėms, žinoma, padaro juoko ir pradeda jį švilpt, kaip šunį. Vienai moteriškei pasigyrė, imas 40 rb. algos per mėnesį. Be to dar valdzia grąžinanti visokias išlaidas: mat, reikia sueit su žmonėmis, sugert, kad paskui būtų geriau išgaut. Jis jau seniai Anykščiuose, bet dar nėvieno „cicilisto“ nepagavo. Dabar pradėjo nešiot mėlynas kelines ir išrodo visai į policistą. Veidas pukuotas ir baurus. Po Anykščius jis vaikščioja, nelyginant senas vilkas, kuris jiesko sau galo.

Virbalis (Vilkaviškio p.). Nedėlią, birželio 3 d., prie baž-

nyčios nepažįstamas žmogus ėmė kalbėti apie dūmos darbus, apie vyriausybę ir tt. Kalboj užlietė ir kunigus, teip apie juos pasakęs: „Kolei gyvas žmogus, gali eiti į bažnyčią, o kai numiršti, tai be pinigų neleidžia“. Žmonės (tarp jų tikrieji katalikai „žiburiečiai“) pradėjo šaukti: „Marijavitai, tu marijavitai!“ Pakilo trukšmas ir tariamąjį marijavitą ėmė mušti. Įbėgo jis į bažnyčią, bet ir čia žmonės, atsiviję, nenustojo šaukę ir mušę. Gerai, kad šveicorius perskyrė. Nuvedė „kaltininką“ pas kleboną ir čia išiaiškino, kad jis visai ne marijavitas, o pats paprastas katalikas: atvažiuovęs čionai per sieną dviejų mergaičių pervestų. Reikia pastebėti, kad daugusia kurstė mušti ir savo kumščių nesigailejo ypač didieji ukininkai ir šiaip doros netekę žmonės; darbininkai jiems išmėtinėjo, kur artimo meilė ir tt. Tas liudnas, negražus atsitikimas ar nebus tiktai pasekme tų nusibodusių pamokėlių apie „bedievius“, „marijavitus“, kuriuose neišgirsi nė meilės žodžio, nė tikrojo Kristaus mokslo, o vien neapykantą...

Kriukai (Naumiesčio p.). *Marijavitai ir „tikrieji“ katalikai.* Kovo 19 d. Servydų kaime „katalikai“ užpuolė naktį 12 valandą marijavito B. Januševskio namus, išdaužė visus langus net su rėmais, šaudė per juos, kuolais daužė sąsparas, sienas ir per išmuštus langus mėtė pagaliais ir lazdomis. Ta pati „tikrųjų“ katalikų gauja nuo 12 ligi 3 valandos užpuolė ir teip-pat sudaužė šių marijavitų namus: Simo Dabašinsko, Baltr. Mašanaucko, Andriaus Ašmensko ir Jievos Šuopienės. Visų tų namų gyventojai, ypač moters ir kudikiai buvo išgązdinti: kaikurie jų ar iš išgąščio, ar šalčio susirgo. Dėlei to pradėta dabar byla. — Neseniai svar-

besniųjų dalykų tardytojas šaukė į Naumiestį Servydų marijavitų liudininkus. Didžiausi čia kaltinikai — kunigai, kurie kurstė žmones prieš marijavitus. Tečiaus teisybę išaiškįs teismas.

Naumiestis (Suv. gub.) *Chuliganai*. Neseniai Naumiestyj subadyti su peiliais du vaikinai. Kaltina, buk tai padarę Jonas Lakis su sebrais; jis pats sakęsis, kad tuodu vaikinū esą iš tų kaimų, kur — jų priešai: mat, ten kartą atvykus jiems su peiliais muši „politiškųjų“, nepasisekė: buvo patįs išvaikyti. Nuo to laiko tie kaimai (kalbama apie jaunuomenę) šventadieniais turėjo būti pasirengę atsispirti chuliganams, kurie nelabai žiuri, kas kaltas, kas ne.

Minėtinas dar vienas šios apylenkės „veikėjas“ — Mat. Juozapavičius, jieškomas policijos. Jis skaitomas vienu veikliųjų chuliganų kuopos nariu, atsižymėjusiu „teisėju“. Teip, savo teismu jis jieškojęs pinigų (kitur ir su revolveriu) pas Juozapavičių (1906 m.), pas Čižauką, Endriškių Nešukuotį, Vaitiškių Baltrušį. Daug be to dar jam užmetama biaučių darbų; dėl to žmonės tariasi kaip nors jį prašalinti.

Jevaravas (Senap. pav.) „Šešioliška“... Atėjo viena diena į valsčių 6 vyrai, paguldė vaitą Bieliauką ir įkirto kelias „šešioliška“. Dėl to, sako, uždėję valsčių 1000 rb. pabaudos arba, kaip žmonės kalba, patentą už vaito kelines. Mat, ne be naudos kazokai pabuvo mūsų krašte: žmonės persiėmė nuo jų mokslą nagaikomis vartoti.

„Žarija“.

Virballis (Vilkaviškio p.) (Ištrauka iš laiško). Bloga dabar Lietuvoje gyventi. Viena, labai netikęs oras, baisi šausuma, nieks neauga, — galima sakyti da šįmet nė lašo

lietaus nebuvo; oras teip šaltas kaip, per Martyną, žieminių javų beveik jau nėra; jau dabar viskas baisiai brangu, o toliaus gal aplankys ir badas. Antrą, sunku ir dėlto, kad pas mus dabar atimtos piliečiams visos žmogiškos tiesos. Po senovei siaučia po kaimus policijos ir žemsargių sauvalė. Kiekvieną žmogų labai greitai areštuoja. Jeigu koks nors šnipas tavę užrodys, tai — jau prapuolęs: patekai į velnio nagus, negreit ištruksi. Teip lygiai, kaip Plečkaitis Jeronimas už agitaciją dvaruose papuolė ant 3 metų į kalėjimą. Katrie tik politiškai susipratę, tiems sunku labai Lietuvoje gyventi; revoliucijos dienos prašvilpė, kai viesula, palikdamos ant visados kruvinus pėdsakius. Liudininkais liktos baisios nelaimės tik seneliai ir maži vaikai, kurių penėtojai ant gatvių žuvo apliedami savo krauju tą žemę, kurią teip mylėjo. Džiovina kiekvieną lietuvių toks atsimainymas. Ne turim dabar beveik nė vieno tinkamo laikraščio. Buvo dar vienas pirmėivys laikraštis vardu „Skardas“; bet tas tankiai konfiskuojamas. Dienraštis „Vilniaus Žirios“ ir tas sustojo ėjęs, kaip tik papuolė į kunigijos rankas, — tuojaus pradėjo nieks nebejinti, ir dėlto jos subankrutino. O „Šaltinis“ — tai jau gyvas kunigų laikraštis, jis tik jų reikalais labiau rupinasi; skaito jį tik turtingi ukininkai ir daktos.

Tai tokios naujienos pas mus dabar Lietuvoje.

A. Levendauckas.

Iš kalinių gyvenimo.

Kauno kalėjimas „L. Uk.“ N. 22 praleisti dar šie kalnieiai: 76) J. Gustas, 77) V. Stachovičius, 78) A. Juronis, 80) P. Suchockis, 81) V. Tamulis, 82) K. Šnapkovskis, 83) S. Levieckis, 84) Krytovi-

čius, 85) V. Levieckis, 86) Z. Pukmar, 87) Kluvinskis, 88) Vartuovskis, 89) Rymkievičius. **Panevėžys.** *Politiškųjų kalinių kasa.* Atskaita nuo sausio 1 dienos iki gegužės 21 d. 1907 m. *).

Iplaukimas: kasoje buvo 22 r. 97 k., vasario mėn. gauta likusiųjų nuo vakaro 10 r., atsiųsta iš Vilniaus 15 r., paaukavo iš Vabalninkų L. K. 25 k., kovo mėn. gauta iš Vilniaus 20 r., paaukauta iš įvairių vietų 6 r. 9 k., balandžio mėn. gauta iš Vilniaus 25 r., per „L. Uk.“ redakcija (žiur. „L. Uk.“ N14) 6 r. 50 k., gegužės mėn. gauta iš Vilniaus 25 r., Velykų šventėms paaukavo „Bundas“ 2 r. ir R. S. D. D. P. 2 r. Viso labo 184 r. 81 k.

Išlaidos: sausio mėn. 12 k., vasario mėn. 9 r. 87 k., užmokėta skolą 12 r. 40 k., kovo mėn. 18 r. 19 k., gegužės mėn. 17 r. 7 k., Velykų šventėms 4 r. Viso labo 61 r. 65 k. Kasoje liko 73 r. 16 k.

Velykų šventėms dar buvo paaukauta nuo Vadaktelių 219 kiaušinių ir 4 suriai ir iš kitų vietų surinkta apie 50 kiaušinių. Per visą laiką pašalpos reikalavo 17 kalinių. Dabar jų skaičius pasididino, todėl ir išlaidos bus didesnės.

Ukmergės kalėjime dar yra šie politikos kaliniai: 1) J. Madeikis Kupiškio vals., 2) P. Degulis Utenos v., 3) N. Rauha ir 4) K. Kastinkevičius Anykščių m., 5) P. Gasparancas. Puponių v., 6) Ig. Gavenavičius Alotų v., 7) A. Sriubas Debeikių v., 8) A. Metaikis ir 9) J. Viliunas Užpalių v., 10) J. ir 11) R. Gudeliai Alotų v., 12) V. Pamernackis Žemaitkemio v., 13) B. Mece-lica Antalepčio v., 14) Kotrina Janiulitė Troškunų v. Iki šiam laikui dar mūsų kalėjime buvo 15 ir 16) A. ir St. Didžiuliai išsiųsti teisman į Kauną, 17) A. Stasevičius,

*) Apie Panevėžys kalinių padėjimą aiškok „L. Uk.“ N. 4, 6, 8 ir 9 š. m.

18) J. Kalinauckas, 19) J. Gri-tenas ir 20) A. Bilinauckas: visi tris išsiųsti į Panevėžį ant teismo. 21) P. Mackevičius, Vilniaus teismas jį išteisino, 22) P. Jančis, nuteistas 8 metais katargos, išsiųstas į Kauną, 23) J. Kuzmickienė iš Kovarko paliuosuota ant parankos, 24) A. Šiaučiuno bylos nebetės. Beto yra dar administratyviškai pasodinti: 25) J. Mickunaitis ir 26) J. Tumas Indrioniškio v., 27) V. Poškonis Užpalių v. Kaikuriems nori surasti kaltę, todėli varinėjo juos palei monopolius ir policijos kalėjimus.

Vitebsko kalėjimas. Mūsų kalėjime dabar yra 123 politiškieji kaliniai. Pagal partijas teip skyriasi: socialistų-revoliucionierių 24, soc. demokratų 40, „bundičių“ (žydų soc. dem.) 31, latvių „federalistų“ 4, sionistų-socialistų 5 (irgi žydų partijos), „maksimalistų“ 4, anarchistų 2, armėnų federalistų-revoliucionierių 1 ir bepartijinių kairiųjų 12. Daugelis nuteista sunkiomis bausmėmis (žiur. „L. Uk.“ N.16—17).

Iki šiam laikui atsiųsdavo mums iš miesto pietus, dabargi gauname vietoje pietų 1 rublį kas savaitė iš „Raudonojo Kryžiaus“.

Pasivaikščiūt duoda visą dieną, išskiriant tik dvi valandas, kuriose vaikščioja kriminališkieji.

Per Velykas visą dieną visų kameros buvo atidarytas, todėli mes visi politiškieji suvėjome į vieną vietą ir pasisveikinę su šv. Velykomis pradėjome dainuoti. Iš pradžių dainavo kiekvienos tautos kaliniai tautiškas dainas, paskui gi revoliucijos dainas. Pirmučiausiai dainavo rusai, paskui žydai, po žydų dainavo lenkai, paskui jų gi dainavome mes trys lietuviai. Dainavome: „Lietuva, tėvyne mūsų“, „Eina garsas nuo rubežiaus“, „Leiskit in tėvyne“, „Drąsiai,

draugai, nebijokim" ir kitas revoliucijos dainas. Dar dainavo latviai, paskui jų gi dainavo vienas armėnas, nes jis vienas ir tėra. Po to visko uždainavome rusiškai vienoje apie 30 vyrų. Beto atsiuntė mums iš miesto kiaušinius; pasidalinę gavome po 4 kiaušinius.

Ir linksmai, draugiškai ir meileje praleidome Velykas, viskas pas mus per Velykas buvo, nebuvo tik... laisvės, tos šventos brangios laisvės tik nebuvo...

Kadangi daug turime laiko, tai skaitome knygas ir laikraščius, kurių gauname užtekčiai. Knygų turime daug, ir dagi gerų. Dabar mes lietuviai skaitome „Politiškąją ekonomiką“.

Kaip ilgai mus Vitebske laikys—nežinome. Paskui gi gabens į Smolenską iš ten dar toliaus... ir kur galas mūsų kelionės?..

„Lietuvos Ukininkas“.

Isz Didz. Britanijos.

1905-06 metais, dar gyvuojant Škotijos lietuvių laikraščiai „Laikui“, judėjimas tarpe lietuvių darbininkų truputį pašoko priešakin. Revoliucijos metu čia—pat ant vietos viešai buvo agituojuama per laikraštį ir prakalbose, kad visuomenė detų aukas tam reikalui, prieg tam ir žinias iš Lietuvos ir kitų kraštų greičiau žmonės sugriebdavo, ir tas viskas atnešė nemažą naudą. Tuomlaikinė inteligencija Škotijoje irgi darbavosi šiek-tiek ant tautiškos dirvos, iki pailso; nors su jaja (inteligencija) ant pabaigos teko kai-kuriems ir nemaloniai susidurti. Draugystės, ypač Šviesos Dr-tė augo kaip ant mielių. 1906 m. pradžioje stipriai laikėsi ir L. S. D. P. kuopa Bellshill'yje: turėjo nemažą skaityklą, sąnarių skaitlius siekė per 60, įvairaus turinio knygelių ir visokių laik-

rašėjų. Tam tarpe buvo atkeliavęs iš Vokietijos p. J. Geguzis, ir dirbo „Laiko“ redakcijoje, kuris L.S.D.P. kuopai pritarė ir joje darbavosi, iki nesusigiminiavo su kun. Čuberkiu. Pagalios ir pats „Laikas“ perėjo į kun. Čuberkiu rankas ir, iškilus kuniginei kovai, J. Geguzis į ją įsipainiojo ir norėjo įtraukti į tą kovą ir L.S.D.P. kuopą. Aš tai patėmijęs pradėjau J. Geguziui išmėtinėti ir kuopą viešai perspėjau, kad ne mūsų dalykas kištis į kunigų reikalus. Tarpe manęs ir Geguzio kilo nesusipratimai. Kadangi p. J. Geguzis nors ir nebuvo kuopos nariu, vienok buvo laikomas už tikrą draugą, todėl tą dalyką turėjo išrišti „trečiųjų teismas“, susidedęs vien tik iš kuopos narių. „Trečiųjų teismas“ atrado mano pusę teisybę. To dar negana. Neuzilgo du kuopos nariai, p. J. Geguzio prikalbinti, šaukia visuotiną kuopos susirinkimą, kad tą visą atsaukti ir Geguzio garbę pataisyti. Ten primetama ir man kai-kurios nuodėmės, kam aš „užsipuolęs“ ant p. J. Geguzio. Sąnariai vienok nepripažino to susirinkimo tikslo už gerą, kadangi kai-kusiems draugams buvo užmetama neteisinga, ant oro pagauta kaltė. Ir tas padarė pradžią tvėrimuisi „Lavinimosi Draugystės“, kuri iš-pat pirmų dienų savo gyvenimo norėjo užstelti L.S.D.P. kuopą, bet tas nepasisėkė.

Nenoriu apie tai plačiau kalbėti, gana bus priminus, kad prasidėjus 1907 metams jau 6-šios L. S. D. P. kuopos susitvėrė Škotijoje. Dirva socializmui čia butų labai patogi, tik reikia gabių darbininkų, agitatorių. Manoma teipgi įkurti savystovė socialistų partija Didžiojoje Britanijoje, tik ar tas pasiseks ir ar čionykštė visuomenė atras už reikalingą, apie tai parašysiu kita kartą. *J. Čerkevyčius.*

Dėlei „etikos“.

Atmenu, kaip mažas buvau, motina sakydavo: „Tu, vaikel, tai už visus savo draugus geriau paskaitai“. Dabargi išgirdęs tokią pasaką,—kad gazieta skaitydamas nesupranti ką skaitai,—tai ir nusijuokiau, mislydamas, kad jau tik paskutiniai nenuovokos tokie skaitytojai,—aš tai vis suprasiu, kas ten parašyta.

Pajėmiau vieną gazieta, ir verčiu—nerandu kur skaityti. Nagi radau parašyta:—„Juodųjų debesų dėlei“. Tai mislinu, čia tai mažiam paskaitysiu ir suprasiu. Skaitau, aprašo kaip jie (debesys) krizdavo, kaip ežerus išmušdavo, kaip žmonės susirinkę spėdavo jų vardus;—skaitau toliaus, ta kika, lagika, atika ar etika—ir mislinu: nugi kas čia dabar, ką reikia apie debesį rasyti, o dabar kasžin ką rašo; gerai, mislinu, jie sakė, kad skaitai ir nieko nesupranti ką jie rašo,—ant galo radau parašyta,—„meldžiami parašykite apie etiką“. Tai ir parašiau, kad aš nieko nesuprantu.

Na, sakau, kitą žiūrėsiu; pajėmiau, skaitau vienoj vietoj, kitoj vietoj,—ir vėl nežinau ką skaitau, negaliu nė išstart,—mucipuliacia, denucia, ekspluacia, sentimeališkos, proza,—ir kitų, daugybę negirdėtų žodžių. Jau ir nežinau,—tau ir skaityk,—sako, laikraštį; sako, skaitydamas išsimokini,—ką tu čia išsimokinsi, kaip nieko nesupranti.

Girioj Augintas.

Redakcijos P. S. Rašytojas šito straipsnelio gana smailiai ir teisingai pasijuokia iš daugelio lietuvių kalbon besibriaujančių tarptautiškų žodžių. Tuli iš tokių žodžių gali užtektinai but išreiškiami lietuviškai; kitur reikėtų vartot nukaltus žodžius, kitų gi jokiū būdu lietuviškai išreikšt nėra ir nebūsi galima. Tat iš

dalies rašytojas turi tiesą, iš dalies—re. Turime jau dielė aibę svetimtautiškų žodžių mūsų kalboje ir dar kasmet jų įeina. Apsiprantame, dažinome jų prasmę ir be skriaudos mūsų liežuviui pasisaviname. Teisybė, kad sunkiau juos prisavinina žmonės ant kaimų, ir abelnai mažai mokantis skaityt. Bet laikas ir reikalas išmokina ir juos. Daugybė tikrų lietuviškų žodžių, mūsų senelių ir prabočių vartotų, šėdien jau nė viename Lietuvos krašte neberandama; tik seni raštai juos primena; šiaip niekas jų nebesuprastų, jeigu ištartum. Daugelis gi yra tokių žodžių, kuriuos vartoja visa Lietuva, bet mūsų pratėviai išgirdę tik pečius patrauktų. Ir teip, kalba kiekviena mainosi. Ir kiekviena gera, bile joje gražiai šnekama ir rašoma. Tarptautiškų žodžių nėra ko baidyties. Sunku suprasti? Kiekvienas skaitytojas, skaitydamas laikraštį gali užsižymėti sau nesuprantamus žodžius ir užklausti nors ir pačias redakcijas; jos, kaip mokes, viešai išaiškės ir iš to pasinaudos daugelis. Bent „Vien. Liet.“ redakcija mielai tą apsisijema padaryt ir prašo skaitytojus, kad visuomet kreiptųsi į ją, radę kur nesuprantamą žodį.

Politiszkos žinios.

Rusija. Carui Dumą paleidus, paleido ir svieto politikieriai savo liežuvius nuo vadelių. Vieni teip samprotauja busią su Rusija, kiti antraip. Gero, tečiaus, nėvienas nežada. Tarpu kitų įžymesnių politikavimų nebus blogai, jeigu privesime žodžius Goldwino Smith,—atgaleiviškojo publicisto Londone, kurius šė savaitę visi laikraščiai atkartoj. Jis sako:

„Vieną iš aiškiausių istorijos perspėjimų Rusijos valdzia

pramėksojo. Prancuzų revoliucijos išvakariuose, kaip valstybės abelnas padėjimas teip ir finansiškasis jos stovis buvo neblogiausias, ir butų viskas gerai vykęs, jeigu karalius butų pavadinęs prie savęs sumanius patarėjus ir pagal jų nurodymo butų panaudojęs savo galybę. Jo galybė dar tebebuvo visų guodojama, reikalinga buvo tiktai pagerinimas ir pertaisymas kai-kurių draugijos įstaigų.

„Vieton to, karalius sukviėtė išrenkamąjį seimą, kuris jau išviršaus nuomanu buvo, kad susidės iš pačių revoliucijinių gaivalų, ir vietoje darbuotis drauge su karalium, vieton vėzdinti draugijoje pertaisymus, jims su karaliumi varžytis už aukščiausiąją galybę. Teip ir atsitiko. Seimas susivaržė su karalium, o armija jį paleido ir atėjo nelaimingas galas. Europa numano jau dabar, kad caras sukviėzdamas Dumą padarė tą pačią klaidą; ir čionai atsitiko lygiai teip, kaip su prancuzų seimu—Duma jėmė veržti nuo caro augščiausiąją galybę. Laimikis carui, kad jo kazokai pasirodė ištikimesniais už prancuzų gvardiją“. Ir kaipo reakcionierius, Smith paskutinį sakinį teip užbaigia: „Ir tokiu budu Rusija pasiliko nuo dinamito respublikos išgelbėta“. Bet jis (Smith)—ne aklas. Jis štai ką mato: „Liaudies jįmtyne su valdžiomis už galybę ne tik vienai Rusijai skirta. Šįdien svietas yra labiau įkaitęs (jelektrizuotas), negu buvo šimtą metų atgal“. Ir paskui jau išveda savo nuomonę tokią: „Dinamitninkas, skerdziantis savo galingais plaišiniais netiktai savo politiškus priešius, bet ir burius nekaltų žmonių ištikro yra neprieteliumi ne tiktai caro bet ir visos žmonijos“. Čionai jis mat pagrūmoja revoliucionieriams; carui ir jo tarnams daug didesnius žudymus nekaltai pratylėdamas.—Iš tokių balsų

mės daug ko galime pasimokyt. Yra tai bespekis reakcijos vaitojimas, neįgalintis atstovėti prieš visasvietinių revoliucijų vilnis.

Ladogos kanalo aprubėse iš kilo riaušies. Mat tenai visitavorai kanalu atvežami iš Vidurinės Rusijos buvo duodami kaimiečiams išvežioti į pakalnaliu miestelius. Dabargi tapė įtaisyta gariniai vežimai, kurie kaimiečiams atjėmė darbą. Du tukstančiai įpykusių sodiečių užpuolė su kujais ir kirviais ant garvežimių ir daug jų sunaikino. Susirėmime supolicija, dešimts kaimiečių pašauta.

Tautiškiejie socialistai nutarė dalyvauti rinkimuose ir į 3-čiąją Dumą. Socialdemokratų centro komitetas sušaukia šiame liepos mėnesy konferenciją, kurioje ir bus tariamasi, kaip prasidėjus rinkimams reikės laikytiesi.

Londono „Evening News“ praneša, kad visoje Rusijoje einasi slapti rinkimai į socialistų-revoliucionierių kongresą, rengiamą ateinančiame mėnesy ir atsibasiantį Londone, Anglijoje. Busę išrinkta apie 1,500 atstovų. Socialistai revoliucionieriai visai boikotuoja rinkimus į 3-čiąją Dumą. Nė vienas į kongresą nepateks kuris nebuvo du sykiu kalėjime už politiką. Kongresas įsikursės ant ilgų laikų,—iki kol Rusijoje carizmas nebusęs išgriautas, delei ko įsteigiama ir pats kongresas, kurs susirinks kasmet ir turės nuolatinį savo biurą.

Prancuzija. Pasikėsinimas ant prezidento. Liepos 14 d. paskilbo laikraščiuose gandas, kad Paryžiuje buvo pasikėsinimas ant prezidento Fallieres: jis buvo Longchamps apygardoje, kur buvo kariu menės paroda; begrižtant iš ten, iššoko iš minios jurininkas, vardu Leon Maille, ir pašleido į Fallieres du šūviu. Nė

viens nepataikė. Maille'ą tuojaus sujėmė.—Su kokiais tikslais buvo bandoma nudėt Prancuzijos prezidentą, sunku atspėt. Bene bus tiktai iš valdžios pusės provokacija,—ot užmes bėdą ant socialistų, o paskiaus jims tremt besiplatinančią agitaciją prieš kariumenę. Tą nuomonę lyg remia ir tas faktas, kad šovėjas prisizino paleidęs tyčiomis, šūvius į orą.

Vokietija. Reino apie linkėse prasideda tarpe vynininkų politiški bruzdėjimai, tokie pat, kaip ir neseniai perbangavę per Pietinę Prancuziją. Valdžia nerimauja.

Kynai. Valdžios agentai užgrobė Soo Chow provincijoje revoliucionierių sąkrovą; rado keletą dar neiškrautų tropų su atgabentais iš svetur ginklais.

Belgija. Jau seniai gandai eina apie Belgijos kareivių nežmoniškus darbus Kongo kolonijose, Pietinės Aprikos krašte. Ypatingai pragarsėjęs žvėriškumais buvo majoras Lemair, terorizavęs kongiečius per čielą 18 metų. Kada jam tapė šę savaitę pranešta, jog bus paduotas teismui, tai jie apskelbė spaudoje padrebinančius faktus. Jis sako, kad Belgijos kareiviai Kongoje neskiria nuo paprastų plėšikų ir piktadėjų,—visą laiką jie praverčia ant vogimo, užpuldinėjimo ant moteriškų, užmušinėjimo apriekiečių ir deginimo jų namų. Kada Lemair bandydavęs kareivius nuo tų žvėriškumų sudrausti, tai gaudavęs nuo aukštesnės savo valdžios pabarimus.—Tokią tai civilizaciją neša apriekiečiams dievobaimingas karalius Leopoldas!

Isz Amerikos:

Moyerį ir Haywoodą vėlišrinko.

Nežiurint, kad Kolorados kasyklių savininkai apskundė

Vakar. Angl. Sąjungos vadovus baisyje žmogžudystėje, ir dabar laiko sujimtus bei teisja, vienok sąjunga pilnai užsitiki savo buvusiams vadams ir susivažiavime vėlei išrinko: Moyerį prezidentu, o Haywoodą—turtų sekretorium.

Armenai žudo savo šnipus.

New Yorko vienan hotelin pribuvo du svečiai—armėnai ir atsivežė su savim didoką skrynią. Pernakvojus, išeinant jiems į miestą hotelio savininkas pareikalavo, kad jie skrynią paliktų, kaipo užstatą. Svečiai mielai sutiko ir išėjo. Po to praslinko keletas dienų, svečiai negryžo, o iš paliktos skrynios jėmė dvokt. Atidarius su vitrika skrynią rado sėdoms užkloroformuotą ir uždusintą žmogų. Prisistebėjus, pažino, kad tai buvo jaunas armėnų kunigėlis Kaspar, gyvenęs vietoje iš New Yorko apygardų. Susekta, jog tai padarė Armėnijos revoliucionieriai, nes Kaspar buvęs valdžių šnipu.

Amerikos patrijotizmo aukos.

Amerikonai kasmet apvaikštineja 4-tą dieną liepos mėnesio, paprastai vadinamą „dziulajaus“ šventę. Tą dieną mat Amerikoje buvo apšaukta nepriegulmybė Anglijai. Nuo to laiko jau šįmet sukako 130 metų. Apvaikštinejimas—geras, bet budas—paikas. Kiekvienas geras „patrijotas“ stengiasi kuodaugiausia tą dieną padaryt triukšmo, iššaudyti įvairių eksplozyvų. Tas kasmet neapsieina be žmogiškų aukų. Šie metai betgi perviršija net 9 metus siekiant atgal susišaudimais: iki 6 liepos laikraščiai apskaitė, jog visoje Amerikoje susišaudė myriop 59 žmonės, susizeidė 3,807! Tokios apyskaitos kasmet tęsiasi iki rugpiučio pabaigai. Gal dar kita tiek bus kritusių vaikiško patrijotizmo aukų.

Kapitalistai bovinasi.

Pratriubijo laikraščiai, jog Aukščiausiasis Teismas jieškąs suareštuoti poną Rockefellerį, garsingą Amerikos milijonierių, kurs esąs skundžiamas stambioje vagystėje, — buk 29 milijonus dolerių nuvogęs akcizų uždėtų ant kerosino. Ir čia stebuklai atsitiko — nes policija niekur negalį Rockefellerio surasti. Iškrėtė visas Suvienytas Valstijas, iki Rockefelleris gardžiai prisijuokęs pats apsireiškė Illinojaus teisnui ir pasakė, kad „nieko neturįs valstybei pasakyt“, nęgi mislinąs, kad jį valdžia, kaipp seną žmogų turbacys...

Valstija be saliuų.

Viena iš pirmųjų šaurinės Amerikos valstija, Tennessee, neužilgo pasiliks be saliuų. Blaivininkai čionai įsigyveno daug stipriau negu kur kitur ir per 6 paskutinius metus jų kovos su saliuais, išvaikė juos (saliunus) iš 400 miestų. Dabar vos bėra saliuai trijuose tos valstijos miestuose: Nashville, Memphis ir Chattanooga. Bet vargiai ilgai ir ten saliuai išsilaikys. Kokios pasekmės yra žmonėse, netekus saliuų, tuomtarpu žinių nėra.

Prie Haywoodo bylos.

Išklausinėta Boise per paskutines dvi savaites apie keletą desėtkų liudininkų. Visi jie pridėjo naujų davadų, kad Vakarinės Anglekasių Sąjungos vadovai yra nekalti, kad ne jie užmušė ex-gubernatorių Steunenbergą, bet pats ant jų begėdiškai piktadėjystę užmetantis Orchardas. Dauguma girdėjo iš paties Orchardo lūpų, kad jis prakišęs savo 500 dol. Hercules kasyklėse, kur turėjo akcijas, ir kad jis prakišęs dėlei Steunenbergo, kurį užtat ir grumojo užmušias. — Kam tat šitas nedorelis Orchardas metė bėdą ant angliakasių vadovų — Moyerio, Hay-

woodo ir Pettibone? Apie tą jau daug buvo rašyta, ir čia nevieta vėl atkartot, kad jis tą darė kapitalistų pasamdytas, kurie norėjo pakart anglekasių vadovus ir išardyt jų sąjungą.

Kapitalistai tą darė ne patįs; šviesoje piktadėjai nemėgsta stovėt. Jie pasisamdė Pinkertoną. Kas tai yra Pinkertonas? Tai yra vyras, kurs anais metais įsteigė šnipų ir streiklausių agenturą. Kas tai yra šnipai, ir kas tai yra streiklausiai (skebai), kiekvienas žino. Pinkertonas šnipai tik tuomi skiriasi nuo savo profesijos, kad jie politika neužsijima, nęgi jie seka piktadarius, kaip paprastai esti su valdžios slaptaja. Pinkertoniskiai yra *darbo šnipai*. Nėra didesnio nevydono darbininkams, ypač unijistams, kaip Pinkertonas šnipas: jis nesustos prieš baisiausią judėsybę, kad tik pakenkt organizuotiems darbininkams, kad kur sulauzyt streiką, kad kur pajuodint uniją. Kaip matome, Pinkertonas šnipų agentura tarnauja pabirkantams, kasyklių savininkams, pramoninkams, vertelgoms — na ir kapitalistų valdžiai. Abelnai sakysim — kapitalistams. Kas jiems, tiems šnipams moka algą? Nagi kapitalistai, — nуска nuo darbininkų, moka jų priešams — šnipams...

Bėgis šitos įdomios ir garsingos bylos pašaliniamis žmonėms suteikia daug pamokinančio. Visos tos ypatos, kurios figuruoja šiame teisme nueina ant antro pliano. Čia iškyla visai pašalinės spēkos. Pasirodo ant scenos prieš akis svieta kruvina kova tarpe kapitalistų ir darbininkų, tarpe tų dviejų kliasų, kurios ateities istorijoje loš visą revoliucijinę rolę...

Ir Boiso teisme anglekasių byla eina visai nepaprastai. Anglekasių liudininkus pats teismas nuolatos sutremia; nu-traukia kalbą, keletą visai ne-

prijėmė; teip šą savaitę, pareikalavus kapitalistų atstovams, atmetė teismas angliakasių liudininką Swain, tulo laikraščio korespondentą. Jis norėjo parodyt, kad anuo metu Pinkertonas šnipai bandė jį papirkt, kalbindami neteislingai liudyti prieš Haywoodą. Kodėl atmeta anglekasių liudininkus? Randa teismas priekabę, kad Pinkertonas šnipai, tai jau esąs „pašalinis nuo bylos“ reikalas. Mat, kaip. Kada einasi dalykas apie darbininkus, tai valstija ir teismas jieško iškast ant jų visokias kaltybes; kada išsiaiškina piktadėjystės nelegališkos šnipų šaikos, tai tą pati valstija ir teismas skubinasi ją apkloti nuo svieta akių. Aišku, kad dabar už valstijos ir teismo nugaros stovi kapitalistai, teip kaip jie stovėjo šiame atsitikime Pinkertonas šnipų pauksmėje. Kova kliasų aiški: kapitalistai, jų išrinktieji tiesdariai, jų užlaikomi šnipai — stovi iš vienos pusės; darbininkai ir tik darbininkai — iš kitos. Vilkai teisias avinėlius. Teisia už tą kaltybę, kad jie avinėliai.

Anglekasių advokatai už protestavo prieš tokį begėdišką svarbiausių liudininkų atmetimą. Mena, kad ir minėtas Swain jie dar sykį pastatys. Bet kas bus, jeigu ir vėl atmes? Kas privers teismą prijimti?..

Advokatai šią savaitę sutaisė plianą parodyti, kad visi kapitalistų liudininkai, — pradėjus nuo Orchardo, yra Pinkertonas šnipų išmuštravoti. Jie aiškis tuojau po iškvotimui Moyerio, kurs jau tapė pašauktas prie tardymo. Jis viską užginčijo Orchardui ir išaiškino vėlei daugelį jo melagysčių.

Išz lietuvišku dirvu Amerikoje

Chicago, Ill. Liepos 3 d. atsibuvo paskutiniu kartu Chicagoje prakalbos dr-go Gri-

gaičio. Prakalbos buvo parengtos 22 kp. L.S.S., Aušros Vartų bažnytinėj salėje. Žmonių prisirinko į kelis šimtus; salė buvo prikimšta, o teipgi ir koridorius. Mat kun. Ambrozaitis buvo du kartu per pamokslą užsakęs, užtai ir prisirinko tiek daug. Rengdama prakalbas 4-ta kp. L.S.S. išmėto kartais 4000 — 5000 apgarsinimų, bet niekada tiek daug žmonių neprisirinka. Iš to aiškiai matyti, kokią dar didelę įtekme ant žmonių turi šėdien kunigai. Turėdami tokią didelę įtekme galėtų labai daug gero žmonijai atgabenti, jeigu, žinoma, norėtų tąją įtekme apversti ant gero. Bet, gėda pasakyti: mūsų kunigai netik ką nepadaro gero su taja įtekme, bet dažniausiai panau-doja ja padarymui blogo. Štai važinėjant dr-gui Grigaičiui iš visų Amerikoje esančių lietuviškų kunigų, rodos, atsirado tik vienas, kuris parėmė tą šventą darbą ir prisidėjo prie išliuosavimo tėvynės, o kartu ir visos žmonijos. Kiti kunigai drauge su „tėvynės mylėtojais“, teip vadinamais tautiečiais, iškeikė tąjį darbą ir trukdė, kiek tiktai kur galėjo. Ištiesų, gražus tėvynės mylėjimas“, iškeikti ir neapkęti tuos, kurie už savo šalies liuosybę pralieja savo kraują!

Ant prakalbų kalbėjo dr-gas Grigaitis tris kartus; kalbėjo teipgi ir kun. Ambrozaitis. Jisai, ištiesų, kalbėjo gerai, populiariškai, visiems suprantamai. Priminė, kad revoliucija, tai žmonių pakilimas prie augštesnių siekių, prie geresnio buvio; teipgi priminė, kad carizmas, monarchija, yra priežastim visų žmonių skurdo ir tą reikia butinai pakeisti respublika, žmonių savivaldymu.

Apart tų dviejų kalbėjo teipgi ir pirmsėdis susirinkimo, dr-gas Jančevskis. Aukų surinkta \$45.17, kurias, kaip girdėjau, pasiųs Rev. R. Komi-

kasieriui J. O. Sirvydui. Reikia priminti dar, kad ir kunigas paragino prie aukų dėjimo.

Geistina būtų, kad kun. Ambrazaitis ir toliau eity pradėtu keliu, kad ir ant toliau prisidėtų prie apšvietimo ir išliuosavimo žmonijos, Garbė tokiam kunigui! Kiti kunigai turėtų iš to pasimokinti ir sekėti jo pavyzdį. Pamatytume kokiam umame laike augščiau pakiltume.

Mikių Plikis.

Spring Valley, Ill. Birželio 30 d. atsibuvo prakalbos. Kalbėjo p. P. Grigaitis, L. S. D. P. atstovas. Jis gražiai išdėstė revoliucijinį Lietuvos ir Rusijos judėjimą; aiškino apie Dumą, ir kad ji negali žmoneis laisvę suteikti, — tik per kovą galima bus laisvę atgauti. Nurodė faktais, kad ko voje už liuosybą daugiau už visus kentė ir tiuso padėjo socialdemokratai. Priminė ir kunigus, kurie su caro valdžia išvieno eina, ir persekioja laisvės trokštančius žmones.

Perstojus kalbėti, buvo mazių mergaičių deklamacijos. Dar deklamavo viena mergina ir moteris; paskui vyrų choras padainavo.

Antrą sykį vėl užjėmė p. Grigaitis pagrindas. Aiškino, kas tai yra kapitalizmo surėdymas ir socializmas; kritikavo Amerikos lietuvius, kad jie daug tamsesni už Lietuvos žmones.

Kalbos žmonėms labai patiko, išimant kelis tamsuolius, ką bambėjo pas duris: — Po p. Grigaičio atsilankimui mūsų kunigėlis veik sukvaillavo: jėmė keikt prakalbose buvusius, katrie girdėjo jo keiksmus, tai sakė, tikrai bus tėvelis apsiėdęs durnaropės.

Reikia priminti, kad kalbėtoją čionai apvogė, ir kur — lietuvio saliuone! Ką ten žmogus sau pirko, padavė 20 dol. išmainyt. Gavo pralauštą 10

dol. atgal, o kitą dešimtinę išmainytojas užgynė.

Revoliucijos reikalams surinkta 17.20.

Springvalietis.

Naugatuck ir Union City, Conn. Liepos 4 d. čionai atsibuvo šokimai, parengti vietinės šv. Jurgio Dr-tės. Besilinksmiant, jau vakarop atpuškavo ir kun. Žebrys iš New Britain, Conn.—atlankytų čionykščius lietuvius. Jam įėjus į vakaruškas žmonių priguzė jo pilna svetainė: nes mat buvo įstabu, kad kunigėlis į vakaruškas ir tai čia da pirmą kart atsilankė; visi klausėsi, išsizioję, ką čia kunigėlis pasakys. Kun. Žebrys užsilipo ant pagrindų ir pradėjo kalbėti — nupeikė socializmą, atsispyręs tvirtino, jog jis neįvyks; liepė neklausyti socialistų prakalbų; girdi, socialistai nori padaryti visus laukinius, kad, girdi, nebus tada jokio šeimyniško gyvenimo, vaikai nepažins tėvų, tėvai vaikų ir tt. Baigdamas savo kalbą, ragino visus, kad pasirūpintų pasistatyti čionai bažnyčią. Bet ir čionai neapsiėjo be tų „bedievių“ — vienas aš triai atsiliepė iš publikos prieš kunigą. *Duoklys.*

Cleveland, Ohio. Laikui bėgant, viskas mainosi. Stai ir praleidom 4-tą liepos, tą triukšmingąjį „dziulajų“, — dieną, kurios amerikoniai su nekantrybe laukia. Bet kokią atnešė naudą ji mums darbininkams? Stai, kad ir pas mus, 78 ypotos tapo sužeistos, iš kurių daugelis liko be rankų, be kojų. O vis daugiausiai, jaunų, pačių teip sakyti žmonių žiedų. O kiek jų areštutų! Daugelis turės užsimokėti geras pabaudas. Žinoma, daktarams gera užmokestis tuo kart. Jiems labai parankus toks paikas amerikonių patriotizmas. Mūsų lietuviai tą dieną nieko geru nepadarė —

nė sau, nė visuomenei. Kazi-kodėl, šio miesto lietuviai paskutiniaisiais laikais, pusėtinai aptingo (išskiriant keletą). Jie nenori skaityti nė laikraščių, nė knygelių; nenori girdėti prakalbų, nenori aukuoti užsidedusiai Lietuvoje ir Rusijoje revoliucijai. Jų idėja tikrai karčėmninkų barus su alkanėmis šluostyt ir tuščiai reklamuoti. *J. S. Karvelis.*

Foxcroft, Me. Čionykščiai lietuviai tankiai susirenkam, tai pas vieną, tai pas antrą ir tarp savęs besikalbėdami leidžiame veltui liuosą laiką. Suvis mažas burelis lietuvių teesame, todėl nė negalime prakilnesnių darbų sumanyti, — ar tai prakalbų ar susirinkimų parengti.

Bet kuom galim, tuom turime užsiganėdinti. Paskutinį susirinkimą atlikom pas J. K., jo varduvių dienoje (23 berželio, prieš šv. Joną). Ten gražiai besibovijant pakilo iš tarpu Jonų užmanymas paaukauti kiek kas išsigali kovotojams už Lietuvos ir mūsų visų laisvę. Noriai sumetėm \$6.00 kuriuos pasiunčiame J. J. Paukščiui, kad perduotų L. S. D. P. kaipo labiaus dirbančiam partijai už gerovę nuvargintų žmonelių. *J. Klimavičius.*

Baltimore, Md. Mūsų mieste lietuvių yra apščiai. Bet geros vienybės beveik dar ir neturime. Yra čionai daugelis pagelbinių draugystė, giesmininkų, teatrališka, — bet visos rupinasi vien savo nauda. Daugiausia rupinasi žmonijos gerove tikrai 14-ta socialistų kuopa, — ji stengiasi, kaip galint, supažindinti darbininkus su jų reikalais, platina gerus raštus, rengia prakalbas bei teatrus.

Neseniai 14-toji soc. kuopa užmanė sutvert vietinį revoliucijos rėmimo komitetą, kuris susidė iš suvienytų draugys-

čių. Užduotis tojo komiteto turėtų būti maždaug tokia: rengti visur prakalbas, rinkti per jas aukas gerai jas kontroliuoti ir pasiųsti tikriems mūsų kovotojams. Tam užmanimui jau keturios draugystės pritarė. Reikia tikėtis, kad pristos ir kitos, kurios bus dar kviestos prie to visuomeniško darbo.

J. Saltis.

Waterbury, Conn. Atsirado pas mus geradėjas, tulas Walroden (latvys), kuri neva sutvėrė „Šviesos Dr-tę (kuri net ir per laikraščius apsiskelbė). Reikia apšviesti lietuvius, ba kolei tamsūs, tai prie socialistų rašosi. Minėtas ponulis norėjo sutvert tokią pat dr-tę „šviesos“ ir tarpe savos tautos, bet nelaimė, — gavo tikrai 2 nariu ir jis pats su savo žmona; tai pasidarė tik keturi apšviestais ir prie latvių socialdemokratų partijos ne prisirašė, o likusieji tamsuoliai, tai žinai jau — visi socialistai!

P. Walroden pradėjo darbuotis jau antras pusmetis tarpe lietuvių. Bet kas plyne čia per darbavimos, kad jau per daug tų socialistų — ot ne klauso, nesirašo, nors ant diskusijų ir ateina, bet kas iš to, negali žmogus, nė socialistų „darbų“ papeikt, — kad tik žodį, tai ir šoka lyg nuo žarijų!.. Tuo pradeda pasakoti apie sunkų darbininkų padėjimą, tai ir susišnekėk su tokiais žmogum; šneka apie tokius žmones, visai prastus, nuskarusius, ir sako: reikia visus lygiais padaryti! O jau poną W. tai visai begėdiškai ignoruoja, — sulygina su visais vargšais žiopliais. Tik mūsų p. W. dirba už kelis dolerius ant dienos, ne teip kaip tie tamsunai. Mūsų ponui W. ne labai smagu darosi girdžiant socialistų žodžius, kad jie nori sulygti kokius ten skarmalius su ponais tautiečiais; p. W. — puiškus vyras, — sąvę guodojantia;

tankiai vartoja žodį „pane“; o tie žiopliai muzikai, tai visai juokiasi iš saldžių išvadžiojimų p. W., padėkim sau apie tautas, apie milžinus ir kuni-gaikščius senovės laikų. O tie jaunieji Waterburio lietuviai kaip tyčia šunis kariant visų karalių. Jie vis šneka apie vargus. Kam tas? Juk kaip tik žmonės pamatys vargų priežastį, tai jie užpils akme-nais carus, karalius, ponus, kunigaikščius, ir pačius jų lekajus — Walrodenukus. Jau negarbys tada kai dabar.

Viskas būtų čionai Water-bury neblogai, kad tik ne tie socialistai nenuoramos: jie kursto darbininkus ir tik sako: r škimėz, girdi, visi į vieną di-delę organizaciją dėlei visa svietinės proletarų gerovės. Tai ir susikalbėk su jais kas nori! Jiems geri žydai, mas-koliai ir kiti lietuvių tautos slogučiai!..

Gegužio 16 d. šių metų mi-nėtas p. Walroden parengė lietuviams vakarienę, net ka-rališką (laikraščiuose teip bu-vo minėta). Bet ir čionai so-cijalistai pasirodė priešais, nes ant karališkos vakarienės, neatėjo, — sako: mes neken-čiam carų, nė karalių, ponų nė piniguočių nėjų vakarienų. O mes atgaleiviai, skaniai sau valgėm, gėrėm ir juokėmės iš socialistų.

Birželio 22 dieną, šių metų „Šviesos Dr-tės“ susirinkime, šiaip buvo kalbėta: socialistai kalbėtojai atvažiuoja tik sau pinigų prisikalbėti, ir surink-tas revoliucijai aukas davaro į savo kišenę.

Teip ir platinasi Waterbury „Šviesos Dr-tės“ „apšvietimas (nors tie cicilikai ir vadina tą apšvietą — aptamsinimu, bet tam tai jie ir cicilikai, kad mūsų gerus darbus ardyt!)

Atgaleivių Draugas.

Laiškai „V.L.“ redakcijai.

Gerbiamoji Redakcija!

Glemžimai slapyvardžių.

Dėlei nenormališkų sąlygų po carizmo jungu lietuviai pu-blicistai beveik skersai ir išil-gai vartoja slapyvardžius (pseudonimus); tas jau nebe-naujiena; vartoja juos visų tautų žmonės, — nenorėdami iš-iduot savo tikrą vardą, ra-šydami kokius raštus ar laik-raščiam straipsnelius pasiren-ka sau kokį slapyvardį ir pa-sirašo jį ant pabaigos. Bet slapyvardžius pasirenkant ra-šėjai tēmija, kad pasirinkti sau tokį, kokio dar niekas ne-vartoja. Tas darosi dėlto, kad neatsitiktų kokių nesusi-pratimų, kad skaitytojai nesu-siklaidintų priimdami vieną autorių už kitą.

Tą paaiškinimą priverstas tapau padaryt dėlei „Kataliko“ raštininko, kurš 27-ame to laikraščio numeryj, pasirašy-damas mano slapyvardį papie-šė visai priešingą mano nuo-monėms straipsnelį „Lenkų politika“. Teisybė, kad ma-no slapyvardis ne plačiai žino-mas: porą sykių „Vilniaus Ži-niose“, keletą sykių „Kovoje“ ir „Vienybėj“ jį pasirašęs, spė-ju, kad visgi turiu tiesą apgint nuo glemžimo ir pò jo priedan-gą rašimo šoviniščių, kolio-jančių ir siundančių prieš lenkus straipsnių.

Prašydamas guodojamą „V. L.“ redakciją patalpint šį ma-no paaiškinimą, šio laikraščio skaitytojns užtikrinu, kad mi-nėtasis „Katalike“ straipsnelis yra ne mano, bet tyčia ar ne tyčia manuoju slapyvardžiu pasirašiusios ypotos. Į tą laik-raštį aš niekuomet nerašau.

V-tis.

* * *

„Vien. Liet.“ Redaktoriui.
Plymouth, Pa.

Brangus Pone: —

Meldžiame pranešti savo apielinknių skaitytojams, kad Luzernės pavieta daktariškas

inpektorius, Dr. Chas. P. Knapp nuo savo vietos atsisake, ant jo vietos Valstijos Sveikatos Ko-misijonierius Dixon puskyrė C. H. Miner iš Wilkes Barre.

Su pagarba,
Sveikatos Departamentas.

Isz visur.

Peterburge kariškoji taryba užgyrė iškelti tardymus ir bylą general-leitenantui Lapunovui kuris buk iš geros valios ati-davęs japonams Sachalino salą.

Mazojoj Rusijoje stačiatikiai pradėjo katalikus persekioti. Teip, Zaslavos paviete vieno kaimo stačiatikiai pradėjo sta-tyt sau cerkvę ir užsidėjo mo-kėt tam tikrą duoklę — nuo gryčios 10 rub. ant metų. Bet pradėjo reikalaut, kad tą duo-klę mokėtų ir tame kaime gy-venantieji katalikai. Šie atsi-sakė. Tada stačiatikiai įnyko katalikus visai persekiot: ne-leidžia katalikų prie bendrų šuliinių vandens pasisemt, ne-daleidžia jų gyvulių ir ark-lius į bendras ganyklas, o jų laukus užsėtus tyčia išgano; ardo katalikų tvoras ir grumo-ja nupiaustysią gryčių saspas-ras. Katalikai ryžosi skustis posredninkui, bet tam atvažia-vus, stačiatikiai išrėžė: „kad čia ir pats gubernatorius atva-ziuotų, mes nesibijom“. Teip ir pasiliko. Valdžia džiaugiasi dar, kad kvaili dėl tikėjimo pešasi,—mat tada neturi laiko kilti prieš terionišką valdžią.

Bavarijos raštininkai pakelė didelį šauksmą priešais Ame-rikos išleistojus. Anot bavarų literatų, amerikoniškieji raštų leidėjai besąžiniškai vagiā sve-timus raštus ir ramiai sau per-spauzdina, arba išverčią visai nesiklausę autorių jų veikalus. Keturiolika Muenicho autorių apskaitė, jog Amerikos leidė-jai apvogę juos ant \$119,500. Vienas tik Maks Nordau ap-

skaitė, jog atspauzdindami jo veikalą „Šeimyniški melai ir tiesazodžiai“, amerikonai nu skriaudė jį ant \$150,000. — Amerikonai gabūs ant ne savų daiktų.

Netoli Taulono, Prancuzijoje, kazikas padegė parako sąkro-vą ant šarvuočiaus „Hoche“. Su laiku laivo tarnai pamatė, bet ugnies užgesit nebegalejo. Todėl, idant neduoti progos baisiai eksplozėjai, skubinai laivą patįs paskandino. — Ma-noma, kad laivą norėjo išdina-mituot valdžios priešai.

Freiburge, Saksonijoje, kri-minalistų teisme atsibuvo aky-va byla. Tęsėsi ji čielą mėnesį. Apskūsta buvo miestelio Sie-benlehn ugnagesių brigada. Visi ugnagesių aficeriai ir darbininkai sudegino laiko pertrukiais apie 60 namų. Jie susikalbėję su gyventojais, pa-degdavo ir atvažiavę gesit ne-tik negesindavo, bet ant no-rinčių gesit, paleidavo švirkš-tynę. Tada namų savininkai gaudavo ugnepinigių ir pasi-dalindavo. Teisme ugnagesiai teisinosi, kad jie norėję „pa-gražinti savo miestą“ išnaikin-dami netikusius butus. Teis-dariai tokios labdarybės nesu-prato ir pasmerkė ugnagesius po keletą metų kalėjiman.

Neapoliuje, Italijos sostapy-lėje iškilo didelis tramvajų streikas. Akyvas pasielgimas publikos: prijaučiantieji strei-kierių reikalavimams pašali-niai žmonės joku būdu nenori daleisti, kad streikalaužiai eitų ant tramvajų čirbti; todėl vy-rai griozdžia ant rėlių barika-das, o moteris gula skersai ke-lią prieš ateinančius karus. — Tokius žmones tai ištikro ga-lima pavadinti liaudies karžy-giais.

Danijoje labai užsiveisė žiur-kės, kurios paskutiniu laiku apšėiai blėdies pridarė po lau-

kus ir miestus. Valdžia išbandė visokius žiurkių naikinimo sumanymus ir nieko pasekmingo neatsiekė. Pakol ką išras, apskelbė žiurkių gaudytojams dovanas—nuo kiekvienos pristatytos vuodegutės—3 centus. Bet čia vėl bėda—radosi tokie akyplešos, kurie uždėjo slapstas žiurkių auklėtuves ir pristatydami savo žiurkių vuodegas išgavo nuo valdžios dideles sumas pinigų.—Kodėl valdžia nesaindo savo lėšomis žiurkemušių? Bijo gal nacionalizuot pramonę!..

Austrijos armijoje labai tankiai pradėjo atsitikt kareivių sauzudystės. Tam esą priežastis—nedoras viršininkų apsiėjimas. Vienas kareivis prieš nusizudymą parašė laišką į čekišką dienraštį, kuriame išpasakoja baisius faktus: aficeriai kitąsyk muša ir spardo kojomis kareivius iki tie paplūsta kraujuje, ir teip sukankintą nepavelija nė į ligonbučius patalpinti. Nelaimingas sauzudys rašo: „Pirmutinis ir paskutinis Austrijos kareiviui vardas nuo viršininkų, tai „gyvuly“ ir „kiaule“, ir kaip su tokiaie su mumis ir elgiasi“.—Reikėtų pridurt, kad iš geros valios einantieji į karumenę ne augščiau už anuos gyvulėlius ir stovi...

Laikraščiai praneša, jog Siaurinės Amerikos valdžia nupirkusi Havanos mieste, Kubos respublikoje visas bažnyčias ir jų nuosavybę. Uzmokėta net \$1,388,646.—Įdomi vertelgystė!

Centralinėj Amerikoj eina tarybos tarpe penkių respublikų: Guatemalos, Salvadoro, Honduros, Nikaraguos, ir Kosta Rikos. Jos nori susiliet į vieną tautą, po viena vėliava. Tam tikslui tapė sutvertas tam tikras komitetas, kurs išleido į visus gyventojus manifestą, kviečiantį prie vienybės darbo.

Iš Dublino palociaus, Anglijoje, prapuolė Airijos karališkoji karuna, kurią airiai guodojo, kaip savo tautišką relikviją ir tikėjosi kada nors ją atgauti iš valdžios nagų savo busimam karaliui. Su karuna drauge dingo ir kitos brangenybės, viso vertės apie \$250.000. Kas paglemžė tas brangenybes: ar airiai—patrijotai, ar—paprasti plėšikai, iš pradžių nieks nežinojo. Anglijos policija apskelbė po viso svieto laikraščius tą priepolį, žadėdama stambiają dovaną tam kas pagaus vagį su karališka karuna. Bet dabar pradeda išsiaiškinti, kad tą štuką iškirto vienas iš „Šv. Petrikio draugystės“ didesniųjų viršininkų, kurs ir pats dingo sykiu su karuna.

Pervaziuojant Anglijos karaliui Edvardui su karaliene Aleksandra per Valiją (Velšiją), kaž-koks žmogus ties Holyhead buvo norėjęs augštai porelei kokį negerą šposą parodyti. Nepasisekė naba-gui, nes besislaptant jam šalykeliais krumuose, netikėtai įsispytrijo policija ir sujėmė. Pasisakė esąs Edvardas Dean. Vietinis teisdarys pripažino, kad tai beprotis ir patarė beprotnamin įdėt. — Akyva, kad ant valdonų galvos visuomet randasi betykančių bepročių!

Havanoje jau kelintas mėnuo traukiasi cigarmakerių streikas. Cigarų bendrovės jau pasiulė darbininkams padidintą mokesčių ant 5 procentų, bet šie nenori ir girdėt. — Dėl tos priežasties ir Havanos cigarai pabrango, kuriuos visame sviete pypkoriai ruko.

Iš Indijos, Bengal provincijos ateina žinios, kad pradeda kilt indusai. Jie labai neužganėdinti, kad jų globėja Prancuzija išleido aštirus įstatymus, kuriais uzdraudžia tenzemiesiams vartoti ginklus. Jie sanprotauja, kad tai jau pasikėsinimas ant jų laisvės.

Kiteip negalima pasakyt!

Nuolatos stebėdamasi daugumas pasakoja, kad nieks tiek daug neišgydo ir nepagelbsti žmonėms, kaip Dr. Collins New York Medical Institutas, nes žmonės už daktariškus darbus niekam nedėkavoja, kaip tik viršminėtam Institutui ir klausinėja ar teisingos tos padėkavonės.

Mēs kaipo rėdystė kiteip negalime pasakyt, kad padėkavones talpinam į laikraštį tik originališkas atsiųstas pačių gydinių nuo Dr. Collins M. I. jeigu kas mūs žodžio netikėtų, tai gal ateit pats į rėdystę ir peritinkrins, jog padėkavonės yra teisingos ir apart kitko čia keletą patalpiname:

Paul Savickis!

Rašau didelę padėkavonę geriausiems daktaram Collins M. I. Aš buvau ženotas 5 metus ir nieko savo patamkų nesulaukėm, o kaip aš apsilankiau su savo moteria pas viršui pasakytą Institutą, tai po laiko jau sulaukiau sunų ir labai esu linksmas. Už pagelbėjimą dėkavoju nors pirmiaus niekas mums nepagelbėjo, o Collins nors ne uždyką, vienok dėlei vaisiaus pagydė mano moterį, nes tie vaisiai toki geri, kad nors kiti daktarai negalėjo, bet Collinso Institutas visus pergalejo. Dabar užprašome Jus ant baliaus Nedėlioje, 25 dieną šio mėnesio t. y. bus krikštynos. Paul Savickis, 55 S. 2-nd st., Brooklyn, N. Y.

P a d ė k a v o n ė .

Aprėiškiu, kad esiu pasveikęs iš kroniškos (užsenintos) ligos, kaip tik ėmiau vartoti Tamistų Dr. Collins Med. Inst. prisųstus vaistus, pagal aprašymą taigi tuojaus pradėjo geriau darytis, o dabar jau esiu visiškai sveikas ir dėkingas.

F. Didžiulis,
Senecaville, Ohio.

Atsakymai.

J. Raulinaičiui. Iš Bostono kitą žinutę buvome jau aukščiau gavę. Todėl sveiko nebetilps.

Senmerge ir velnias.

Parašė E. Labarta.

Kitąsyk esti toksai voras, kuris nors rūpestingai audžia vortinklius ir tyko sugauti į juos museles, vienok tos niekaip o niekaip nesiduoda prisigaut. Žinoma, kad nelaimingas toks voras. Tokia nelaiminga buvo ir Dona Brigida, kuri nuo pat penkiolikos iki 60 metų amžiaus teip ir nesugebo pasigauti sau vyro.

Iš pradžių ji norėjo karalio su tyru karališku krauju; paskiaus jau užsiganėdino ji ir kunigaikščiu; keletą metų vėliau ji kakinosi ir su bile koku mažesniu didžiunu, pvz. ant viso gyvenimo senatorium; ant galų pagalios nesipriešino ir advokato gizeliui. Bet neki bo ir toks.

Sykį jos gyvenime tik-tik ką jos troškimas jau nebeišsipildė. Vienądien ji susidurė su tokiu žmogum, kurs buvo tokiame nusiminime, kad norėjo be niekur—nieko pasidaryt galą. Dona Brigida butų ji išgelbėjusi, tik reikėjo su jaja apsisvesti. Žmogutis biskelį pamislijo ir geriau pasirinko sauzudystę; mauo nuomone — tai buvo niekam vertas bailunas. Metai bėgo ir apsvylusi moteriškė jau pradėjo netekti jokios vilties. Tada pradėjo tankiau į bažnyčias lankytis — nė savo dušę siulydama Viešpačiui, ne! — ji kaulijo šventuosius, kad suteiktų jai vyrą.

Donos Brigidos pobudis buvo rugėtesnis už sugedusį ukusą; ir kuomet ji persitikrino, kad šventieji nenori jai nieko gero padaryt, tai ji pradėjo juos visai uijt ir įžeidinėti, koliodama nešvariais vardais.

Nabagas šv. Antanas už visus daugiau gavo, negu jam pripuolė. Dalykai pasiekė tokį laipsnį, kad vieną vakarą, kada pasenusi merga įžeidė šventąjį vyrą iki pačių kaulų, šis pagriebė savo kiaulę netoli kojų stovėjusią*) ir su tokiu įnirtimu sviedė į Doną Brigidą, kad tik ką neišnerė kairiojo pečio.

Zmonės mislino, kad tai teip koks priepuolis atsitiko, bet zakristijonas bazijosi ant savo dušios ir ant visų šventų, kad jis matęs šventąjį pasilenkiant, pagriebiant už kojų kiaulę ir paleidžiant su jaja į senos moteriškos galvą. Ant jos laimės, nepataikė į galvą. Vienas dalykas yra aiškus, kad toji moteriškė, matyt ir šventąjį išvarė iš kantrybės.

Kitos fanatiškos senos bobos, kurios nuolatos slankinėjo bažnyčios pasieniais ir matė Doną Brigidą nuo pat ankstybo ryto iki vėlybos nakties, su akimis iškeltomis į šventųjų paveikslus ir kažiką murmančią panosėje, budavo sakys viena kitai:

„Tai koks nobažnumas! Šita Dona Brigida butinai eis dangun“.

Jeigu jos būtų girdėję, ką ji murmėjo, beabejonės būtų permainę savo nuomonę apie ją.

Sena merga turėjo liežuvį, kaip britvą. Stebuklingu būdu ji mokėdavo zavinti savo brolius. Ji apskelbė, kad visi vyriškiai—vagis, eretikai ir niekšai, kaip išvertus⁹ teip ir įvertus. Ji kiekvienam pasakojo, kad ji niekada nepaisėjo apie apsivedimą, kadangi ji į kitonišką lytį jaučianti neapsakomą kockumą. Ji niekados nepraleido progos, jeigu galėjo nukurstyti barnius tarpe vyro ir pačios; ir teip tą gudriai darėdavo, kad visiems išrodė, jog ji nori sutaikinti.

Trumpai sakant, Dona Bri-

*) Vieną šv. Antaną malšvoja su gyvulišiais aplinkui.—Red.

gida buvo perdėm nedora, biauri, biedna ir sena. Tai kečturios ypatybės — vedančios prie davatkystės.

Vieną rytmetį, bestovint prie šv. Mikulo altoriaus, užėjo jai toki nelemta mislis:

„Jeigu šventieji nieko gero man nenori padaryt, kodėl aš negalėčiau paprašyt velnią?“

Ji pamena, kad girdėjo daugelį pasakų apie griėšninkus, kurie pardavė velniui savo dušias ir mainais gavo turtus arba garbę; ir ji nuspredė išmainyt savo dušią už vyrą.

Tą patį vakarą ji atėjo prie siaubuno, kurį šv. Mikulas su ilgu smaigu nemielaširdingai badė,—atėjo ir įmetė į siaubuno atvirus nasrus krasos kortelę, ant kurios buvo parašyta sekančios eilutės:

„Šetone:— Aš meldžiu, kad kuomet laiko turėdamas užeitumei pas manę: aš noriu savo dušią parduot. — B r i g i d a V a l i n a“.

Ant rytojaus ji vėlei nuėjo pas altorių ir, įkišusi ranką į atviras žalčio žiotis, išitraukė maziuką, ružavą kopertelį. Su nekantrybe ji atplėšė laišką ir perskaitė sekančius žodžius:

„Iš Pragaro apielinkių, rugpiučio 28 d., 1903. Pas Doną Brigidą Valiną. — Garbinga Poni:— Tamistos maloningąjį laiškėlį apturėjau, už kurį tariu ačiu ir skubinu atsakyt. Senei aš dušiomis jau nebepirkliuju, kadagi jos pas manę ir pačios ateina, teip, kad net nebeturiu kitąsyk vietos, kur jas padėti. Vienok, aš visuomet trokštu buti mandagum su moteriškoms ir ypatingai su tokiomis, kurios daug gero yra man padarę. Todėl mielai rytoj pas tamistą atsilankysiu, po pietų apie trečią, ir mielai tamistai patarnausiu. — Jusų nuolankusis tarnas, V e l n i a s“.

Nudžiugo Dona Brigida iš tokio prielankaus atsakymo.

„Matai, koks džentlmenas!“ — ji sušuko. „Kas tą būtų ga-

lėjęs mislyti? O aš vis jį persistačiau už biauriausį, neapsviestą sutvėrimą. Koks skirtumas tarpe jo ir to padauzos šv. Antano, kurs niekados man nė žodžio neatsakė! Ir da, ką jūs sau mislinatė apie tokį žmogų, kurs gyvena su kiaulėmis? Pasakyk man su kuo draugauji, aš pasakysiu tau, kas tu pats esi“.

Trijose po pietų, valandoje r e n d e z v o u s (pasimatymą), ji prisiručsė pasitikt Jo Majestotą su visa prigulinčia paguodone. Ji mislino sau, kad tas svečias netikėtai iš kur įlys per sieną ar nukris nuo lubų, pasivertęs į žaltį ar smaką su septyniomis galvoms, iš kurių kiekviena spiaudys liepsnas ir per šnerves ruks dumų kamuoliai, ir ji tikėjosi, kad pasitiks jį ramiai ir be baimės.

Kaži—kas pabalodojo į duris.

Supyko ji už pertraukimą mislių ir gaisšinimą svarbaus laiko; vienok atsikėlė ir nekantriai atidarė duris. Už durų stovėjo puikiai apsiredęs, vidutinio amžiaus džentlmenas, su mandagia ir švelnia išvaizda.

„Ko dabar šitas nečesėlis čia uori?“—Ji sau kalbėjo. „Jis atėjo manęs gaisintų pačiame nereikalingajame laike!“

— Ko tamista, pons, norite? — ji aštriai užklausė.

— Madame, — atsakė nepazįstamas žemai linktelėjęs, — aš pribuvau ant tamistos užkvietimo.

— Bet—kas tat jūs esate?

— Velnias, tikroj savo ypatoje, madame.

— Ką! — sušuko nusistebėjusi sena merga.—Ar tai galima, kad jūs esate velnias? Toks mandagiai išžiurintis vyras!

— Labai gaila, kad tamista pirmiaus teip klaidingai apie mano išžiurą sau mislinote. Neužsipelniau ant to. Laikai, tamista, persimainė. Prisipažįstu, kad seniaus aš budavo

vartoju įvairius persivertimus idant padaryt ant prastų žmonių įspudį, bet šėdien tas išrodytų perdaug aktoriška ir juokinga. Persistatau savę tokiu, koks esu, — nelaimingas nusidėjęs angelas, kurs daug visko iškentėjo ir kurs dėlei tulų intrigų rojuje netekau mylistos Apveizdos akise.

— O aš tikėjau, kad jūs turite ragus ir vuodegą!

— Aš išsukiau savo ragus, madame. Pabraukite ranka per mano plaukus ir užčiupite duobukes, kur jie pirmiaus buvo.

— Teip, teip, aš matau: du dideli rumbai.

— Kaslink vuodegos... — buvo velnias bepradedas, bet čionai susijudinusi Dona Brigida pertraukė:

— O, nekalbėkit nieko apie tai!..

— Labai gerai. Su tamistos pritarimu eikime tad prie reikalo. Aš norėčiau žinoti, kokiu budu aš tamistelei, mano brangi poni, galėčiau patarnauti. Tikėkit man, kad tamistai patarnavimas man suteikia didelį smagumą.

— Dėkui. Tas, ko aš norėjau, tai... — sumikčiojo sena merga.

— Sakykite drąsiai, meldžiamoji; šnekėkit su manimi, kaipi su savo broliu.

— Aš noriu—apsivest.

Velnias nustebo.

— Tai puiki mislis—jis tarė, valandėlę pasimislinęs. — Tokiu budu aš galėsiu kitą dušę įgyti be jokių kaštų, kadagi gyvent su tamista, tai reiškia jau iš viršaus prakeikti žmogų be mano įsikišimo. Ar jau tamista išsirinkote tokį žmogų?

— Ot tai dėlto—gi aš ir jus pasikviečiau: aš noriu, kad man jį surastumėt.

— Bet, madame, — aš neužlaikau piršlių agentūros!

— Už tą, žinote, jūs gausite mano dušę.

— Apie tą tai aš esu vistiek

uztikrintas. Na, kadagi tamista esate viena iš mano uoliausių pasekėjų ir kadagi aš noriu tamistai įtikti, tai aš surasiu tamistai vyrą. Kokį sau mėgtumėte turėti?

— Jauną, dailų ir turtingą.

— O, o, o! tas negalima. Nors aš ir suteikičia tamistai neišmiervojamus turtus, vistiek vargiai rastųsi toks nelaimingas nenaudėlis, kurs turėdamas dvi pirmasias ypatybes, norėtų su tamista apsivest. Daug yra ant svieto padauzų, bet nė vienas jaunas ir dailus nenorės ką nors su tamista turėti bendro. Išbcystė, kad aš taip atvirai šneku, bet tarp mūsų kalbant aš negaliu šito užslėpt nuo tamistos.

— Aš butinai noriu turtų.

— Suprantama. Tai yra tikrai žmogiškas geidulys. Aš duosiu tamistai tiek pinigų, kiek tik norėsite ir vyriškiai lekios apie tamistą, kaipi mūsų apie puodelį su medum.

— Aš noriu turtingo vyro, kurs mislytų, jog aš esu biedna.

— Bet, kam tas?

— Nes aš noriu, kad manų vyras myletų ne dėlei mano turtų, bet dėlei manų pačios, dėlei mano gražumo.

Kada šitą velnias išgirdo, kuo neišpuolė iš savo kresės. Keletą sekundų jis spoksojo išsiziojęs, neišpasakyta nuosteba išsireiškė jo veide.

Priversti žmogų, kad tamistą, madame, pamylėtų,—tai ne mano viekas jau!—sušuko velnias ant galo.

— Ot! Aš dabar regiu, kad velnias ne kiek sugėbęs; per daug padidina žmonės jo gabumą.

— Palaukite, duokite man valandėlę pasimislyti,—atsakė šėtonas, kurį mergos pasityčiojimas gana užgavo.

Dona Brigida nekantriai laukė. Staiga pakilo velnias nuo kresės ir jo akis sublizgėjo džiaugsmo spindulys.

— Man užėjo puiki mislis!—

jis sukrykštė.

— Ką? Atradai man vyrą?

— Poni, aš esu kavalierius, ir reikalauju moteries kuri apžiūrėtų manę ir apie namus apsitriūstų. Šimtmečius per gyvenau nežinodamas šeimyniškių smagumų. Kiek aš matau, tamista turite visas tokias ypatybes, su kuriomis drąsiai galite eiti pas velnią. Ar busite mano pačia?

— Ką sakai?—sušuko merga, kuri visai nesitikėjo tokio apreiškimo.

— Aš tą ir mislinu, ką sakau, poni. Aš pavesiu tamistai visatoje antrąją viešpatystę. Tiesa, ten biskį karšta, bet juk vistiek tamistai tenai reikės eiti, ir daug geriau, kad ten atsidursite kaipo karalienė, kuri galės kankinti kitus, negu kaipo vergė pati kentėti.

Dona Brigida atidžiai įvelnią atsižvelgė; jai patiko jo stati figura, jo šviesios akys ir jo liudna išžiura, kaipo nusidėjusio angelo; tada ji ištiesė jam ranką ir tarė tokiu minkštu balsu, kokį ji turėjo:

— Aš sutinku.

— Ačiu, ačiu, poni. Tamista manę padarai pusėtinai laimingą.

— Bet, čionai kils didelis skandalas, kadagi žinoma jūs nenorėsite jį su manim šliubo bažnyčioje.

— Aš nematau čionai jokios mažiausios kliuties.

— Kaip tai: ar tat jūs nesibijote kryžiaus ir švęsto vanden?

— O tamista ar bijotės?

— O, ne, aš nė trupučio.

— Todėl aš nematau priežasties, kodėl da aš turėčiau baidytis. Tikėjimo neapykantų perijodai jau praėjo, jie nebesugrįš. Tamista žinote priežodį: „Velnias visuomet už kryžiaus“.

— Gerai, gerai. Tat greitai viską padarykim,—rupino Dona Brigida, baįmydamosi, kad kartais velnias nepermainytų savo mislies.—Jūs šėdien

pasirupinkite gaut sužiedotines popieras nuo valdzios,—jeigu tiktai galite, neatidėkit ant rytdienos.

— O, mano popieros ir metrikai geroje tvarkoje. Bėgy aštuonių dienų, jeigu tamista sutiksime, mes busime jau ženoti. Medaus mėnesius perleisime čionai Ispanijoje, idant tamistai da nereikėtų teip staigu permaintyti oras. Po kokių šešių mėnesių mes nužengsime į giliausius maro viešpatijos skradzius. Tamista suprantate, kad negaliu aš teip ilgai bastytis ant šio svieto. Ak, kaip laimingi mes busime! Tamista padėsite man išmislinėti griėninkams kankines, kadagi tiesą tamistai pasakius aš beveik nieko naujo nebegaliu išrasti.

— Kaslink to jūs galite ant manų atsidėti,—ji švelniai ištarė.

— Ir mes maudysimės sau verdančios dervos prude!..

— Kriaučius turi tuojaus nujimt tau mierą drapanų, bet... aš noriu tau sakyti, kad aš čionai aplinkui esu vienintelis kriaučius!—riktele Dona Brigida treptelėjus su koja.

— Bet, tamista nesirupinkite tuom, madame. Šitos maudyklės labai sveikos. Jąs man patarė jau keletas daktarų.

— Tad maudykies pats sau!

Ant galo jie išrišė maudyinių klausimą ir širdingai apsikabinę, poni ir velnias atsisveikino.

Vėliau kokią savaitę, visi kaimynai kaip perkuno tapė ištikti, išgirdę, kad Dona Brigida apsivedė su jaunu ir turtingu džentlmenu. Visi stengėsi sušnypinėti, kokios priežastis privertė tokį turtingą, dailų ir sulyginamai jauną vyrą apsivesti su sena ir bauria harpija *).

Nuo pat pirmos dienos po vestuvių, visi patėmijo, kad velnias pabalo ir pradėjo eiti

*) Amerikoje yra gana baisios grėvaizdos erėlis—harph.

kudyn; jis nustojo valgyti, ir dvi savaiti vėliau nebepažinusi jo butų nė jo paties motina.

Dona Brigida daugiau visko žinojo, negu jis, ir net jo reikaluose ji viršijo sumanumu. Ji pajėmė dalykų rėdymą į savo rankas ir nuo to momento iškilo visame sviete vaidai ir karės, rodėsi, kad bėgy mėnesio visa žmonija išsismaugs. To niekad negalėjo atsitikt. nes iš kur gi paskiaus velnias butų jėmęs dušes į savo viešpatiją? Ant galo Žemosios Viešpatijos karalius nebeįsturejo. Jis spyrė į žemę, teip kad net už dešimties varstų buvo girdėtis; atsivėrė kiaura žemė, kur ir įsmuko velnias, palikdamas savo gyvanašlę ramintis, kaip ji sau moka.

Kada jis atsidurė Hadese**) ir persitikrino, kad Dona Brigida jo jau nebepasieks, jis smagiai ir giliai atsikvėpė ir džiaugsmingai sušuko: „Kaip gerai man pasisekė ištrukti!“

Nuo to laiko, vienok, velnias ilgą metą vis da nerimavo. Budavo, kas tik pabels į duris, jis šoka ir sako tarnams:

— Žiurėkit pirma atidarymo, kas eina.

Jeigu pasakys kad tai moteriška, tuoj klausia: „O kaip ji išrodo?“

— Ji išsiziuri kaipi fanatikė, sena ir bauri.

— Uzdaryk duris, greičiau, greičiau!—jis budavo riktelės, drebėdamas iš baimės, ir pridėda: „Tai gali but Brigida!“

Teip, kad dabar apie tris milijonus senų fanatikių moterių stovi prie pragaro durų ir laukia, negalėdamos jokiu budu įeiti vidun. Ir kadagi jos negali įeiti nė dangun, tai gimsta kėblus klausimas, ką su jomis daryti. Juk jos turės laukti, be abejonės, tolai, pakol pereis velniui Donos Brigidos baimė. Bet kaž, ar kada tas atsitiks!

**) Vėlių karalystėje.

Vertė V-tis.

Atsiszaukimas in mainieriu protą.

Kaip prieit prie tų mainierų, kurie nepriguli prie unijos.

Keli anglekasių unijos urėdai niškai raporte apie kietąją angliją praneša, kad mūsų vietaičiai pamažu rašosi prie unijos regimai jie pradeda suprasti kad jei jie nori prilaikyti dabartinius uždarius, reikia prilaikyti unijos galybę, nes tai yra unija, ką prilaiko uždarius ir ateityje išreikalaus daiktus pagerinimus.

Tai yra labai gera naujiena, nes mus labai apeina mūsų vietaičių padėjimas. Mūsų geidžiame jiems pasisekimo. Mūsų norime, kad jie eitų pirmyn. Mūsų trokštame, kad jie visi, ką dirba kietosios anglies kasyklose, turėtų geresnius uždarius ir geresnes darbo išlygas, ir mūsų aiškiai suprantame, kad tik per pasistengimą gerai susiorganizavusios unijos tos išlygos bus atsiectos.

Kad mūsų vietaičiai, kurie čia gyvena, gabenasi iš Lietuvos į čia savo pačias, vaikus ir gimines, jie taip daro, nes tiki, kad jie turės vis tokius uždarius, kokius jie dabar turi, arba susilauks daiktus didesnių. Bet jeigu jie tikrai nežinotų, už kiek laiko jų darbo valandos bus pailgintos arba jų uždariai sumažinti, arba jeigu jie nežinotų, kada jiems atsieis but be darbo kelis mėnesius eleiv streiko, kuris suėstų jų disus į šalį padėtus suėdiniumus, jie ne taip skubintų pasikviesti savo gimines ir draugus.

Atsiranda mainierų, ką tvirtina, užsidėjimas didelių kompanijų esančių neteisingas dalykas dėl darbininkų, o tuom tarpu turi pripažinti, kad toms didelėms gerai sekasi, o toji sukuria mainieriai daugiausiai susideda — anglies savininkų organizacija, duoda darbo tuksantams darbininkų.

Vieton skūstis, kad neteisingai apsieinama, darbininkai turėtų pasekti prezidento J. Mitchellio patarimą ir su visa energija triusti apie išstobulimą mainierų unijos. Visi kapitalistų pinigai būtų ant niek, jei nebutų darbininkų dirbančių; ir pinigai ir anglies savininkai stovėtų dyki, jei neatsirastų mainierų noringų išimti tą angliją, kurią gamta pakavojo žmonijos pasinaudojimui.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiniai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai ištikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie priguli, ir kur jie klauso savo vištininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokinimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apleisti ją ir susičėdyti kelis dolerius, kuriuos jie būtų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies anglia kasyklų darbininkai neturėjo pagabesnės valandos apsvaryti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainių distriktuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaukė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūsų vietaičiai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchell'io dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolyje, kad daugelis mainierų tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių gale metų susimažino, vietoj ką turėjo pasidauginti.

Didelis Piknikas.

New Britain, Conn. Draugystė Žirgvaikis parengė pirmą didelį pikniką, subatoj 20 dieną Liepos (July) 1907m. ant Rentschlers Park. Prasišlės pirmą valandą po pusiau-lieniui ir trauksis iki 12 naktį. Kvietame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti kaip vietinius, taip ir iš aplinkinių miestelių. Važiuojant į parką reikia paimti karas Arch str. katras daveš ties pat parku. Įženga 25c. kiekvienam. Su pagarba Žirgvaikio Dr-tės.

Komitetas.

PIKNIKAS!

Draugystės Szv. Kazimiero, Plymouth, Pa. Atsibus Fera Brook Parke, Utarninke 6 d. Ruggiučio 1907. Karai spešil ateis į Plymouthą 8:30 ryte. Taigi lietuviai ir lietuvaitės, seni ir jauni prisirengkit iš anksto. Kiti karai eis paprastai. Muzika bus kuopikiausis.

KOMITETAS.

Lietuviškos Literatūros agentas.

Visokios lietuviškos kalboj knygų yra gaunamos pas mane; teipgi užrašinėju lietuviškus Amerikos laikraščius ir iš Lietuvos „Skardą“.

Esu „Skardo“ bei jo išleisčių knygų agentas; pažiūrėjimui galima gaut 1 No. už 6 c. pašto ženkleliais.

Visados įdekitė už 2 ct. pašto ženklelį (markę) dėl atsakymo.

Lietuviai, visalos kreipkitės pas savo draugą, P. J. KAILIŲ, 1515 Sheffeld st., Allegheny, Pa.

Pigiai.

Ant pardavimo 50 egzempliorių knygų visokią skyriaus: istoriškų, dainų, psakų ir tt. Puikiai apdarytos. Priežastis pardavimo keliauju į Lietuvą. Dasižinonit ant šio adriso: M Alianskas 432 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

NAUJA KRUUTUVE.

Nesuprantantis visados užmoka brangiau; jeigu galima tavor, nuskirkt už pusę prokės. Atelkite ir persitidykit — Laikrodėlių, lenclugėlių, žiedų, armonisų, strėpkų, klarnetų, flintų, karabių, revolverių ir t. t. Atelkite, o pamatysite mūsų naują krautuve priesats City Hall

A. E. Rakočy,

31 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Vienatinis padėjimas.

Hobson, važiuodamas ntt ekspediciojos Indijou pasakė: „Jeigu aš nuvažiuosiu sveikas Indijon, tai tabus vien tik ačiu mano geram susgromuliojimui maisto“. Szitas turi didelę reikšmę. Jisai gerai žinojo, kad užsiėmimas kokio didelio darbo priguli vienatinai nuo gromuliojimo sistemos, ir kad tol negali užsiimti dideliu, svarbiu darbu, kol neturi gero sugromuliojimo. Jeigu gi palaikysi gromuliojimo sistemą goroje tvarkoje, tai visada galėsi pasidžiaugti gera sveikata, užtai nedaleisk apetitui sumažėti. Vartok Trinerio Amerikoniskąj Elikysrą Karčiojo Vyno, kaip tik pajausi, jog neesi tokis kaip visada, jog apetitas mažinasi ir gromuliojimas netokis kaip pirmiau; vartodamas tą vaistą tuojaus atgausi sveikatą ir pajėgas. Szitas gamt škas vynas ir žolių vaistas veikia tiesiog ant kiekvieno skilvio, pagamina gerą apetitą ir atgaivingą miegą; jis padaro žmogų atsakančiu darbui ir pagardina jam valgi. Vaistas pagamina naują, gryną kraują, padaro veidą skaisų, pridūoda organizmui pajėgų ir energijos. Gaunamas visose aptiekose.

Jos. Triner, 790 S. Ashland Av. Chicago, Ill.

GRAMATIKA

angliškos kalbos.

su ištariam kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (ait) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25.

Naujas Budas

išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokintojus, 24 psl. su prisiuntimu - 10 ct.

Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokintojo. 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražius rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisiuntimu 15c.

P. MIKOLAINIS,

P. O. Box 62 New York City.

Bell Phone 285 R. Brad.

Grassel & Bahme,

Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krautuve, Karpetų, Klifonų, sieninių popierių ir teip toliaus.

1506—1508 Beaver Ave. ALLEGHENY, PA.

„Dziennik Ludowy“

vienatinis lenkų darbininkų dienraštis, prekioja metams 3 dol., pusei metų 1,50. Adresuok:

627 Milwaukee ave. Chicago, Ill.